

י"ט בחשרי
23 באוקטובר
יום ד'

נסעתי הבוקר עם ארלוזורוב להפגש עם סקר. הצעתי

לפניו עיקרי חכניתי. הוא העיר שהגישה המיליטריסטית לפתרון

השאלה עלולה להרהיק את הלא-ציוניים, שהם רוב החורמים, כי לא

ציוניים מקיימים את הקרנות שלנו. אין החכנית גם מבטיחה

מהקפות ספורדיות, ואין היא פותרת את השאלה הערבית. הוא

בקשני לבוא אצלו עוד פעם לשוחח אחר.

מענהו העיקרית היתה כי אין להגשים שום חכנית כל

עוד ההסדרות אינה משנה את שיטת פעולתה של "אריינכאפען".

לפני ימים אחדים מסר לו בבלי על ישיבת הקה"ק שהחליטה לרכוש

27 אלף דונם פה ושם... החתכן איזו חכנית שהיא אחרי זה ?
בועדת הקמת ההריסות העביר הרצפלד חלוקת כסף, לחברון 50 אלף,
לבאר טוביה וחולדה ועוד. דוגמא שלישית - ההחלטה לתת לחלוצים
הוצאות דרך, 10 לא"י לאיש. אם נניח שהשנה יעלו אפילו רק חמשת
אלפים חלוצים הרי נצטרך להוציא על כך חמשים אלף לירה כסף מוזכר,
בקפיטליוציה של 6% זהו סכום של מיליון... בדרך זו אי-אפשר
לעשות כלום.

שאלנו מהי חכניתו הוא ? בהנהלה ציונית זו אי-אפשר
לעשות שום דבר. זוהי לא הנהלה. בקונגרס זה היה מוחלט אצלו
לא לקבל את הבחירה ולא היה בא הנה אלמלא המאורעות. מיד לאחר
גמר העניינים האלה הוא יסע. בקונגרס כזה והנהלה זו אין לעשות
כלום. הקונגרס בציריך לא היה אלא אספסוף של קבצנים החוחכים
ידם לחוך כיס ריק של אחר. כולם בקשו דבר מה רק לעצמם. נבחרה
הנהלה שאינה מוכשרה לשום פעולה. מדוע לא הכינות חכנית כשהיתה
לך הנהלה כנפשו ? - בלי אמצעים אי אפשר לעבד חכנית, ענה...

שאלנו על התכנות לועדת החקירה ועל המצב המדיני.
החכמה, אמר, היא בידי עורכי-דין. הועדה לא התעסק בשאלות
פוליטיות (רופין אמר לנו אמש ההיפך; לדעת רופין ישאלו את דעתנו
על צורת השלטון בארץ ועל עמדת הערבים, לדעתנו, בבית הלאומי
לכשיוקם) היא קבלה הוראות פנימיות לצמצם את פעולתה. החומר הוכן
כולו אולם אי-אפשר למחוק את הפגנת הברית שגרמה, לכל הפחות החישה,
את המאורעות. המצב בממשלה מיואש. אחדים בממשלה פה חושבים
שהציונות היא דבר טוב, ורק מעטים חושבים שהיא גם דבר מעשי.

לוק הוא סוג לב, פיוזי או מוסרי, והוא מסיל פחד גם על הנציב.
הוא מצייר כל מיני רוחות רעים וגורם להויהם: מרד, התקוממות,
התקפה של עבדאלה, חגו' ועירק. יחס הנציב לא היה רע, אם כי אינו
ציוני, אבל בא הנה בכוונה לסייע. אולם אינו איש חשוב וניחן
להפחדה. חפידנו היה לאמצהו, אולם עכשיו הוא נתון לפחדיו לוק.
ואין לעשות פה עוד כלום, בהחלט. חננו במצב של איכפוסמן.

ולונדון ? - בלונדון אין בקרב אנשי הממשלה הכרה
(conviction) ציונית, אבל לא נעים להם להשתמש במלוא הבטחה.
חושבים את הציונות ל- nuisance, אך קשה להם להשתמש מהחייבות
ונכונים לעשות דבר מה, אך שם הנהלה. אין מי שיעבור. בעל
ההשפעה היחיד הוא ויצמן והוא חולה ואינו בלונדון.

היש לויצמן השפעה ?

בממשלה הקודמת היו לו קשרים והשפעה. בממשלה זו לא,
אך יש לו סכנות, ואילו היה בריא ונכצא בלונדון היה עושה דבר מה.
אפשר היה ללחוץ בכוח אמריקא. אילו היתה פה פעולה והאמריקנים
היו דורשים - היתה הממשלה מתחשבת; פה אין בהחלט מה לעשות, אין
כל תקווה ואין איש. המיקרם סוורווים של הממשלן הוא רקוב, כך
אמר לו הנציב עצמו. אינם יודעים את מצב הדברים, ונראות להן
סכנות סכל צד. - היש באמת סכנה ? - לדעתי, אמר סקר, לא. אילו
היה פה לממשלה רצון וחוקף לא היה פה כל חשש מצד הערבים.
אך הפחדים שלוק מתאר - סוף סוף יתקיימו. הם בעצמם
יוצרים את הרוחות המטילים עליהם פחד.